

L. I. Strode

**Projekta "Nozaru kvalifikāciju
sistēmas izveide un profesionālās
izglītības efektivitātes un kvalitātes
paaugstināšana" rezultāti**

2015.gada 30.novembrī noslēdzās Eiropas Sociālā fonda projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana", vienošanās Nr.2010/0274/1DP/1.2.1.1.1/10/IPIA/VIAA/001.

Projektu īstenoja Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) sadarbībā ar Latvijas darba devēju konfederāciju (LDDK), Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS), Valsts izglītības satura centrs (VISC).

Projekta īstenošanas laiks: no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 30. novembrim.

Projekta rezultātā ir izveidota patstāvīgi strādājoša, kvalitatīva, tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstoša profesionālās izglītības nodrošinājuma sistēma:

- izveidotas nozaru ekspertu padomes,
- veikta nozaru izpēte,
- visās tautsaimniecības nozarēs, strukturējot nepieciešamās profesionālās kvalifikācijas pamatprofesijās, saistītajās profesijās un specializācijās, izveidota Latvijas nozaru profesionālo kvalifikāciju struktūra atbilstoši Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai,
- izstrādāti un aktualizēti profesiju standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības saistītajām profesijām un specializācijām,
- pārstrukturētas profesionālās sākotnējās izglītības un profesionālās tālākizglītības programmas, pielietojot modulāro pieeju,
- pilnveidots profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturs un norise,
- aprobēta sistēma ārpus formālajā izglītībā iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanai un atzīšanai,
- nodrošināta Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarsstruktūras profesionālajā izglītībā (EQAVET) ieviešana Latvijā, ieviesti vienoti profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāji.

Nozaru ekspertu padomju izveide

Lai sekmētu attiecīgo nozaru profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu, veicinātu valsts, pašvaldību, nozares darba devēju un to apvienību, arodbiedrību un speciālistu sadarbību cilvēkresursu attīstības jautājumos un profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, 2011. gada 16. februārī Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadome apstiprināja nozares, kurās izveidotas 12 nozaru ekspertu padomes, kurās darbojas vairāk kā 300 darba devēju organizāciju vai to apvienību, nozaru arodbiedrību organizāciju un valsts institūciju pārstāvji.

Projekta norises laikā nozaru ekspertu padomju darbu koordinēja Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS). Pēc projekta beigām nozaru ekspertu padomju darbību koordinēs Latvijas darba devēju konfederācija. Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozaru ekspertu padomi koordinēs Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome (LOSP).

Informācija ir nozaru ekspertu padomju darbību ir atrodama tīmekļa vietnē ***www.nozaruekspertupadomes.lv***

Nozaru izpēte

Projekta ietvaros tika veikta nozaru izpēte projektā definētajās 14 nozarēs. Nozaru izpētes rezultātā ir izstrādāti 14 nozaru apraksti, tai skaitā ir izveidotas 14 nozaru kvalifikāciju struktūras, nosakot pamatprofesijas, saistītās profesijas un specializācijas, strukturējot tās pa profesionālās kvalifikācijas līmeņiem atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, ņemot vērā katrai kvalifikācijai nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences.

Informācija ir nozaru izpētes rezultātiem ir atrodama tīmekļa vietnē ***www.nozaruekspertupadomes.lv***

Profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrāde

Atbilstoši nozaru kvalifikāciju struktūrai projekta ietvaros tika izstrādāts 61 profesijas standarts pamatprofesijām un 19 profesionālās kvalifikācijas prasības saistītajām profesijām un specializācijām.

Katra profesijas standarta un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādē bija iesaistīta darba grupa, kurā piedalījās pieci nozares pārstāvji (darba devēji un darba ņēmēji) un divi moderatori. Līdz ar to kopumā 80 darba grupās profesiju apguvei nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetenču definēšanā bija iesaistīti 400 nozaru pārstāvji. Katra izstrādātā profesijas standarta un profesionālo kvalifikāciju prasību ekspertīzi veica Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes apstiprinātie nozaru eksperti.

Informācija par profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes rezultātiem ir atrodama VISC tīmekļa vietnē **www.visc.gov.lv** sadaļas **Profesionālā izglītība** apakšsadaļā **Profesiju standarti**.

Modulāro profesionālās izglītības programmu izstrāde

Lai pārstrukturētu profesionālās izglītības saturu, ieviestu uz kompetencēm un sasniedzamajiem rezultātiem balstītas izglītības programmas un veicinātu profesionālās izglītības elastīgu sasaisti ar darba tirgus prasībām nozarē, ir izstrādātas 56 modulārās profesionālās izglītības programmas: 22 sākotnējās profesionālās izglītības programmas un 34 profesionālās tālākizglītības programmas.

Katras modulārās profesionālās izglītības programmas izstrādē bija iesaistīta darba grupa, kurā piedalījās vismaz pieci profesionālās izglītības pedagogi, viens nozares pārstāvis un viens darba grupas vadītājs.

Katrai izstrādātajai modulārās profesionālās izglītības programmai tika nodrošināta ekspertīze, izvērtējot izstrādātās izglītības programmas atbilstību darba tirgus prasībām. Katras programmas ekspertīzi veica divi

nozaru ekspertu padomju deleģētie un sadarbības partneru – LDDK un LBAS – piesaistītie nozaru eksperti.

Modulārās profesionālās izglītības programmas ir atrodamas VISC tīmekļa vietnē www.visc.gov.lv sadaļas **Profesionālā izglītība** apakšsadaļā **Profesionālās izglītības programmas**.

Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrāde, tai skaitā alternatīvo mācību rezultātu novērtēšanas formu satura izstrāde

Lai pilnveidotu vai izveidotu jaunu profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturu un vērtēšanas kritērijus, izstrādātu alternatīvas mācību rezultātu novērtēšanas formas un vērtēšanas kritērijus zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanai, ir izstrādāts profesionālās kvalifikācijas eksāmenu saturs un alternatīvas mācību rezultātu novērtēšanas formas 32 profesionālajām kvalifikācijām, tai skaitā četrām profesijām tika veikta izstrādāto alternatīvo mācību rezultātu novērtēšanas formu praktiskā aprobācija.

Katras profesionālās kvalifikācijas eksāmena satura alternatīvas mācību rezultātu novērtēšanas formas izstrādē bija iesaistīta darba grupa, kurā piedalījās vismaz trīs profesionālās izglītības pedagogi, viens nozares pārstāvis un viens darba grupas vadītājs.

Katram izstrādātajam profesionālās kvalifikācijas eksāmenam un alternatīvajai mācību rezultātu novērtēšanas formai tika nodrošināta ekspertīze, izvērtējot to atbilstību darba tirgus prasībām. Ekspertīzi katram izstrādātajam profesionālās kvalifikācijas eksāmena saturam un alternatīvajai mācību rezultātu novērtēšanas formai veica divi nozaru ekspertu padomju deleģētie un sadarbības partneru – LDDK un LBAS – piesaistītie nozaru eksperti.

Profesionālās kvalifikācijas eksāmena saturs un alternatīvas mācību rezultātu

novērtēšanas formas ir atrodamas VISC tīmekļa vietnē www.visc.gov.lv sadaļas **Profesionālā izglītība** apakšsadaļā **Eksāmenu un alternatīvo pārbaudījumu saturs**.

Informācija sagatavota, izmantojot materiālu "Stabils pamats profesionālās izglītības prestižam un kvalitātei radīts – ejam tālāk!"